

POSTANOWIENIE

Dnia 8 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z wniosku H. C.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.
przy udziale zainteresowanych: Z.B. i K. W.
o przeniesienie odpowiedzialności składki,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 8 grudnia 2016 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 18 maja 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 18 maja 2015 r. zmienił w części wyrok Sądu Okręgowego w T. z dnia 26 sierpnia 2014 r. i stwierdził, że H. C. nie odpowiada za odsetki od nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne, Fundusz P. i Fundusz G. za okres od dnia 25 stycznia 2008 r. do dnia 5 grudnia 2012 r.

Ingerencja Sądu odwoławczego wynikała z poglądu, zgodnie z którym członek zarządu nie można obciążyć odsetkami naliczonymi po dacie upadłości spółki, gdy postępowanie upadłościowe zakończyło się zlikwidowaniem całej masy upadłości. Stanowisko to Sąd Apelacyjny oparł na wykładni art. 107 § 2 pkt 2 Ordynacji podatkowej w związku z art. 92 ust. 1 Prawa upadłościowego i naprawczego, który to przewiduje odpowiedzialność z masy upadłości za odsetki

od wierzytelności przypadających od upadłego tylko do daty ogłoszenia upadłości. W ocenie Sądu członkowi zarządu odpowiadającemu subsydiarnie nie można przypisać dalej idącej odpowiedzialności niż ponosiłaby ją spółka.

Skargę kasacyjną wniósł organ rentowy. Zarzucił rozstrzygnięciu naruszenie prawa materialnego, to jest:

- art. 107 § 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 613) w zw. z art. 31 i 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 121) poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, iż przepis ten ograniczenia odpowiedzialności ubezpieczonego jako członka zarządu z tytułu odsetek za zwłokę od zaległości składowych za okres do dnia ogłoszenia upadłości P. Sp. z o.o. w B., to jest do dnia 25 stycznia 2008 r.;

- art. 92 § 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 233) poprzez niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu przez Sąd drugiej instancji, iż zaspokojenie odsetek z masy upadłości do dnia ogłoszenia upadłości P. Sp. z o.o. w B. dotyczy także zasad odpowiedzialności członka zarządu Spółki za zaległości tytułem odsetek za zwłokę, która powstała na podstawie decyzji z dnia 5 grudnia 2012 r. ([x]) o przeniesieniu odpowiedzialności za zobowiązania niniejszej Spółki.

Kierując się art. 398⁹ § 1 pkt 2 i pkt 4 k.p.c., organ rentowy wniósł o przyjęcie niniejszej skargi do rozpoznania. Stwierdził, że prawidłowe zastosowanie art. 107 § 2 pkt 2 Ordynacji podatkowej, w ustalonym stanie faktycznym sprawy, wymaga wykładni, czy odpowiedzialność ubezpieczonego jako członka zarządu spółki tytułem odsetek winna podlegać ograniczeniu za okres do dnia ogłoszenia upadłości spółki w kontekście art. 92 ust. 1 Prawa upadłościowego. Dodał też, że z uwagi na stanowisko Sądu drugiej instancji, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie może zostać przyjęta do rozpoznania.

Wykładnię przepisów wskazanych przez organ rentowy dokonał ostatnio Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 maja 2016 r., II UK 248/15, LEX nr 2122406.

W judykacie tym szczegółowo i skrupulatnie odniesiono się do relacji zachodzącej między art. 107 § 2 Ordynacji podatkowej i art. 92 ust. 1 Prawa upadłościowego. Rozważania dotyczyły analogicznego stanu faktycznego. Przesądzono, że w razie zakończenia postępowania upadłościowego i wykreślenia spółki kapitałowej z rejestru przedsiębiorców, dług odsetkowy - z uwagi na brzmienie art. 92 ust. 1 Prawa upadłościowego i naprawczego - nie może być przeniesiony na osobę trzecią (dłużnika wtórnego), skoro nie obciążał nawet upadłego (dłużnika pierwotnego). Zatem, jeśli dochodzi do utraty podmiotowości prawnej przez spółkę w wyniku jej wykreślenia z rejestru przedsiębiorców, to wobec takiej nieistniejącej osoby prawnej nie można skutecznie dochodzić roszczeń odsetkowych. Sąd Najwyższy konstatawał, że tym bardziej akcesoryjnej i subsydiarnej odpowiedzialności w tym zakresie nie powinni ponosić byli członkowie organów tego nieistniejącego podmiotu. Odpowiedzialność osoby trzeciej mogłaby się zaktualizować dopiero wówczas, gdyby po zakończonym postępowaniu upadłościowym nie doszło do utraty bytu prawnego dłużnika, a jego pozostały majątek nie pozwolił na pełne zaspokojenie odsetek narosłych za czas po ogłoszeniu upadłości, zaś zarząd spółki kapitałowej w czasie właściwym nie złożył kolejnego wniosku o ogłoszenie upadłości.

Nie można pominąć, że Sąd Najwyższy zwrócił uwagę, iż we wcześniejszym wyroku z dnia 5 czerwca 2014 r., I UK 437/13, LEX nr 1483947, wprawdzie wypowiedziano pogląd przeciwny, jednak go nie uzasadniono.

Zakładając, że art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. nawiązuje do art. 59 i art. 60 § 1 ustawy z dnia 23 listopada 2001 r. o Sądzie Najwyższym staje się jasne, że potrzeba wykładni przepisów prawnych występuje wówczas, gdy dochodzi do rozbieżności w orzecznictwie. Problem podniesiony przez skarżącego nie spełnia tej cechy. W wyroku z dnia 17 maja 2016 r. szczegółowo przeanalizowano sporne przepisy, dokonano ich wnikliwej, a przede wszystkim przekonującej wykładni, odniesiono się też do wcześniejszych wypowiedzi orzecznich. W rezultacie, trudno przyjąć, że istnieje potrzeba ponownej wykładni spornych przepisów. W rezultacie, skarga kasacyjna nie może zostać uznana za oczywiście uzasadnioną.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.